Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder

Besøksadresse
Fløyveien 14
Arendal

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Kontakt
Sentralbord +47 37 01 75 00
Direkte 370 17 843
sfagpost@statsforvalteren.no

KRISTIANSAND KOMMUNE
Postboks 4
4685 NODELAND

Saksbehandler Ronny Skansen Vår ref. 2021/1367 - 432.2 Dato 11.03.2021

Melding om vedtak - Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde - Søknad om etablering av friluftsparkeringsplass ved Stortjønna i Beltevigsvingen på Flekkerøy - Kristiansand kommune

Med vennlig hilsen

Ronny Skansen
Verneområdeforvalter

Kopi til:
Statens naturoppsyn Pb 525 4605 KRISTIANSAND S

Arkivsaksnr: 2021/1367-2

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 23.02.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	11/21	10.03.2021

Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde - Søknad om etablering av friluftsparkeringsplass ved Stortjønna i Beltevigsvingen på Flekkerøy - Kristiansand kommune

Forvalters innstilling

Verneområdestyret avslår med hjemmel i forskriften for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde § 3 punkt 1.1, søknaden om etablering av friluftsparkeringsplass ved Stortjønna i Beltevigsvingen på Flekkerøy i Kristiansand kommune.

Saksprotokoll i Verneområdestyret ORF - 10.03.2021

Styrets behandling

Forslag fra Charlotte Østeby: Verneområdestyret godkjenner søknaden fra Kristiansand Kommune om etablering av friluftsparkeringsplass ved Stortjønna i Beltevigsvingen på Flekkerøy i Kristiansand kommune.

Forslag fra Sally Vennesland om et tilleggspunkt til innstillinga fra verneområdeforvalter: Behov og lokalisering av parkeringsplasser må vurderes innenfor varslet besøksstrategi for verneområdet.

Forslagene ble satt opp mot hverandre.

Styrets vedtak – vedtatt mot 1 stemme

Verneområdestyret avslår med hjemmel i forskriften for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde § 3 punkt 1.1, søknaden om etablering av friluftsparkeringsplass ved Stortjønna i Beltevigsvingen på Flekkerøy i Kristiansand kommune. Behov og lokalisering av parkeringsplasser må vurderes innenfor varslet besøksstrategi for verneområdet.

Saksopplysninger

Kristiansand kommune søker om tillatelse til etablering av friluftsparkeringsplass i Beltevigsvingen på Flekkerøy innenfor Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde. Kommunen opplyser om at parkeringsplassen vil gi god tilgang til friluftsområdene som eies av Miljødirektoratet på Flekkerøy, som forvaltes av Kristiansand kommune.

Tiltaket ligger inne i kommunens forslag til besøksstrategi for landskapsvernområdet.

Kommunen opplyser om at parkeringsplassen er sterkt etterspurt blant lokalbefolkning og kommunens befolkning for øvrig.

Tiltaket innebærer påfylling av masser i ytterkant av Storetjønna som er en viktig naturtype.

Naturtypen (BN00005336) dam, verdisatt til viktig. Følgende verdibegrunnelse i naturbase*: Vegetasjonsrikt tjern med trolig stor betydning for ferskvannsorganismer på øya. Dessuten lite negativt påvirket og dominert av stedegne arter. Vurderes på dette grunnlag som klart viktig. Bedre dokumentasjon av ferskvannstilknyttet fauna kan komme til å vise at dette heller er en svært viktig lokalitet (A-verdi).*

Artsmangfold: *Trolig en produktiv og artsrik lokalitet mht. insekter og andre invertebrater.*

Juridisk grunnlag

Forskrift om Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde, Kristiansand, Søgne og Mandal kommuner, Vest-Agder. FOR-2005-04-29-388.
Oksøy- Ryvingen landskapsvernområde ble opprettet 29. april 2005. Formålet med Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde *er å ta vare på et sammenhengende og egenartet skjærgårdslandskap lite preget av tekniske inngrep, og som er representativt for sørlandskysten. Dette skjærgårdslandskapet karakteriseres av en sjøoverflate som brytes opp av mange lave, avslepne øyer, holmer og skjær, med tilhørende naturtyper, flora, fauna, kulturminner og kulturlandskap, herunder kystlynghei og de karakteristiske uthavnene. Allmennheten skal ha mulighet til naturopplevelser gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.*

Etter § 3 punkt 1.1 er området er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter.

*Med de unntak som følger av punkt 1.2 og 1.3 i forskriften er det forbud mot inngrep som: Oppføring og ombygging av bygninger, brygger og andre anlegg, vegbygging, bergverksdrift, graving, **påfylling av masse**, sprenging, bryting av stein, mineraler eller fossiler, fjerning av større steiner og blokker, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, planting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av stier, løyper o.l. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Opplistingen er ikke uttømmende. Forvaltningsmyndigheten avgjør i tvilstilfeller om et tiltak må anses å ville endre landskapets art eller karakter vesentlig.*

Det finnes ikke en spesifisert dispensasjonshjemmel for etablering av parkeringsplass i verneforskriften. Søknaden må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen naturmangfoldloven (nml.) § 48. Nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Bestemmelsen åpner for at det kan gis dispensasjon dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

For alle saker som berører naturmangfold følger det av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Vurdering

Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter (§ 3.1.1).

Det er fullt ut forståelig at det er behov for en parkeringsplass til bruken av området. Muligheten pr i dag er begrenset. Å få en god infrastruktur for bruken av området bør være en sentral del av arbeidet med besøksstrategi for verneområdet. Her må alle aktører i området arbeide sammen for å finne gode løsninger. Slik infrastruktur er naturlig og skal primært ligge utenfor verneområder, jfr naturmangfoldloven. Det finnes ingen lovhjemmel i verneforskriften for å tillate dette. Vi har forstått det slik at det har vært vanskelig å finne løsninger på dette med parkeringsplass utenfor verneområdet og at derfor kommer denne søknaden som den gjør.

Det finnes begrenset med muligheter i et relativt befolkningstett område utenfor verneområdet. Vi har forstått at et område ved et grustak ved Kilura har vært aktuelt. Denne saken virker og være kompleks med en god del historikk, slik at det er naturlig at kommunen kommer og orienterer om saken, før det fattes vedtak. Verneområdeforvalter har blant annet fått henvendelser fra grunneiere i området som er svært misfornøyd med kommunens planer.

Offentlig beslutningstaking som berører naturmangfoldet skal bygge på et vitenskapelig kunnskapsgrunnlag så langt dette er rimelig, jf. naturmangfoldloven § 8. Verneområdeforvalter mener at det foreliggende kunnskapsgrunnlaget gir tilstrekkelig informasjon om tiltakets konsekvenser for naturmiljøet i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde til at det kan fattes vedtak i saken. Det legges her vekt på opplysninger som fremkommer i Naturbase, forvaltningsplan, befaring av området sammen med informasjon i forbindelse med forarbeidet til vernet, til grunn for vurderingen av kunnskapsgrunnlaget.

Etter § 3 punkt 1.1 er det forbudt med påfylling av masse i verneområdet, slik at tiltaket er i direkte strid med verneforskriften. Verneområdeforvalter mener at selv om anleggelse av denne parkeringsplassen ikke direkte berører naturtypen, så er det stor sannsynlighet for at den kan ha negativ påvirkning av den og de artene som lever her. Tenkt parkeringsplasser ligger helt opp til naturtypen med bare noen meters avstand.

Etter naturmangfoldlovens § 12 så skal enn unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. Her mener verneområdeforvalter at denne saken må løses innenfor besøksstrategi-/forvaltningsplanarbeidet for verneområdet i tett dialog med alle aktører for å finne de beste løsninger for alle. For Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde foreligger pr i dag ingen besøksstrategi, men det skal prioriteres i nær fremtid.

Å gi en dispensasjon etter den generelle dispensasjonshjemmelen er i utgangspunktet ment for uforutsette tilfelle eller spesielle/særlige tilfelle, som ikke var vurdert ved vernetidspunktet av verneområdet, i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrringer. § 48 første alternativ dekker tilfelle der verneformålet og verneverdiene toler enkelte avvik frå verneforskriften.

Å åpne opp for denne type dispensasjoner er ikke i henhold til verneforskriften. Det må og vektlegges at det på vernetidspunktet ikke ble åpnet opp i verneforskriften for omsøkt formål. Å bruke § 48 etter naturmangfoldloven, vil etter forvalters synspunkt være i strid med verneformålet for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde.

På bakgrunn av overnevnte og at tiltaket vil være i strid med verneforskriften § 3 pkt. 1.1 påfylling av masse, påvirke naturtypen BN00005336 negativt, naturmangfoldloven og da spesielt § 12, anbefales det å avslå søknaden fra Kristiansand kommune.

Informasjon om klagerett
Dette er et enkeltvedtak som kan påklages innen tre uker fra meldingen om vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven (fvl) § 28. En eventuell klage skal fremsettes skriftlig og sendes til verneområdestyret. Miljødirektoratet er klageinstans. Parter har med visse unntak rett til innsyn i dokumentene i saken, jf. fvl §§ 18 og 19.

Vedlegg:

1 Belteviga - turparkering-oversiktskart

2 Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde - Beltevigsvingen - søknad om etablering av friluftsparkeringsplass